

GALILEO vid skiljevägen: Genomförandet av programmet

Näringsdepartementet

2007-07-24

Dokumentbeteckning

KOM (2007) 261 slutlig

Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet och rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén - GALILEO vid skiljevägen: Genomförandet av det europeiska programmet för globala system för satellitnavigering (GNSS)

SEK (2007) 624

Sammanfattning

Förhandlingarna med den tilltänkte koncessionären för EU:s gemensamma satellitnavigeringssystem har gått i stå med konsekvensen att programmet försenats och att den privata delfinansieringen som skulle bidra till projektet inte ser ut att kunna tas till vara på det sätt som planerat. Kommissionen har därför redovisat ett antal alternativa scenarier för fortsättningen av programmet. I huvudsak tre handlingsalternativ behandlas i meddelandet med varierande grad av privat delfinansiering.

Varje alternativa scenario har en prislapp för det offentliga. En förutsättning för kalkylen är att systemet genererar intäkter på totalt 10 miljarder € till år 2030. Enligt denna beräkning kommer ytterligare mellan 2,4 och 3,4 miljarder € att krävas av det offentliga, beroende på vilket alternativ som väljs. Kommissionen menar att det minst kostsamma alternativet för det offentliga blir det alternativ som innebär en full utbyggnad av infrastrukturen med ett privat åtagande för driften. Alla andra upplägg innebär ökade kostnader, dels nya omförhandlingar, dels senareläggning av systemet vilket får allvarliga konsekvenser för möjligheterna att hämta in intäkter från systemet.

Sverige ställer sig bakom att förhandlingarna med koncessionären avslutas och stödjer programmets fortsättning under förutsättning att finansieringsfrågan får en lösning där kraven på en sund ekonomisk förvaltning möts och att en tydlig sammanhållen offentlig styrning av programmet kan erhållas.

1 Förslaget

1.1 Innehåll

De europeiska satellitnavigeringsprogrammen Galileo och Egnos befinner sig nu vid ett vägskäl och nya beslut måste fattas för programmets framtid. Koncessionsförhandlingarna med den tänkte privata koncessionären har gått i stå vilket resulterat i att projektet inte kommer att kunna hålla vare sig tids- eller budgetramar. Kommissionens meddelande är ett svar på såväl rådets som Europaparlamentets uppmaning att redovisa alternativa handlingslinjer med anledning av den uppkomna situationen.

Meddelandet beskriver de tekniska framsteg som nåtts de senaste tio åren i Europa genom EU:s program för globala system för satellitnavigering (GNSS). Kommissionen understryker behovet av att införa ett självständigt satellitnavigeringssystem för Europa och uppmanar rådet och Europaparlamentet att stödja en fortsättning av Galileoprogrammet som en strategisk tillgång för EU och att institutionerna erkänner dess ekonomiska nytta för gemenskapen. Som en utgångspunkt för sina föreslagna alternativa scenarier, argumenterar kommissionen för att gemenskapen fullföljer programmet med en full satellitnavigeringskonstellation med 30 aktiva satelliter och med fem olika tjänster och högkvalitativ signal i rymden.

I meddelandet redovisar kommissionen i huvudsak tre alternativa scenarier för en fortsättning av programmet vid sidan av det scenario där projektet avslutas helt. Varje alternativt scenario för en fortsättning av programmet har en prislapp för det offentliga för programmets hela kvarvarande livsperiod mellan 2007 – 2030. En förutsättning för kalkylen är att systemet genererar intäkter på ca 10 miljarder € under samma period. Merparten av intäkterna från investeringen kommer sent under driften av systemet, vilket påverkar beräkningen av den totala kostnaden för det offentliga. Genom en nuvärdesuppskattning har kommissionen också gjort en beräkning med diskontering av kostnader och intäkter över programperioden fram till 2030 (årligt diskonto 6 %).

Scenario status quo

Tidigast drift 2014

Kostnad för det offentliga 2007-2013:	2,4 miljarder €
Kostnad för det offentliga 2007-2030:	11-12 miljarder €
Total kostnad för det offentliga i nuvärde:	1,8 miljarder €

Scenario A

Direkt upphandling av 18 av sammanlagt 30 aktiva satelliter med privata medel för kvarvarande 12 satelliter och för driften av systemet.

Tidigast drift 2013

Kostnad för det offentliga 2007-2013:	3 miljarder €
Kostnad för det offentliga 2007-2030:	10-11 miljarder €
Total kostnad för det offentliga i nuvärde:	2,2 miljarder €

Scenario B

Direkt upphandling av hela systemet och privata medel för driften av systemet.

Tidigast drift 2012

Kostnad för det offentliga 2007-2013:	3,4 miljarder €
Kostnad för det offentliga 2007-2030:	9-10 miljarder €
Total kostnad för det offentliga i nuvärde:	1,0 miljarder €

För samtliga ovanstående scenarier gäller att endast en miljard € ännu är budgeterade för programmet för innevarande finansiella perspektiv, vilket innebär att kostnadsökningen sträcker sig mellan 1,4 och 2,4 miljarder € för innevarande finansiella perspektiv 2007-2013.

Kommissionen förordar alternativ B, dels för att man anser det vara det mest kostnadseffektiva alternativet, dels för att systemet då kan komma tidigast i drift, det vill säga 2012. Ett tidigt införande av systemet är av stor betydelse

Kommissionen uppmanar vidare rådet och Europaparlamentet att i den fortsatta beredningen av programmet agera på grundval av följande principer:

1. Ett erkännande av att Egnos kommer att uppnå driftskapacitet i början av 2008 och att det krävs omedelbara åtgärder för att genomföra dess tjänster som en förelöpare till Galileo.
2. Ett erkännande av att de europeiska GNSS-programmen utformas, fastställs, styrs och granskas på EU-nivå i samtliga medlemsstaters intresse.
3. Ett erkännande av Galileoprogrammets strategiska natur och den avgörande betydelsen av ett brett deltagande från den europeiska industrin och den privata sektorns sida.
4. Europeiska rymdorganisationen (ESA) bör bibehållas som offentlig upphandlare och utnämningsmyndighet på Europeiska unionens vägnar, och bör agera enligt EU:s regler och riktlinjer.
5. Programmet bör bygga på stadig och rättvis konkurrens med två försörjningskällor och regelbundna konkurrensutsatta anbudsförfaranden för alla programmets delar, när så är möjligt, för att effektivisera och minska beroendet av en enda leverantör.
6. Ett erkännande av behovet att stärka och omstrukturera den offentliga styrningen av de europeiska GNSS-programmen på grundval av kommissionens politiska ansvarstagande och ledning, och på grundval av kommissionens förslag.
7. Ett erkännande av behovet att skapa förtroende för investerare i tjänster och tillämpningar i efterföljande led genom ett uttryckligt åtagande att leverera Galileo i tid, grundat på ett rättvist och icke-diskriminerande tillträde till dess tjänster.

1.2 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

-

1.3 Budgetära konsekvenser

De budgetära konsekvenserna under innevarande finansiella perspektiv blir, enligt kommissionens alternativa scenarier, att ytterligare mellan 1,4 och 2,4 miljarder € kommer att krävas under perioden 2007-2013.

2.1 Svensk ståndpunkt

Sverige stödjer att förhandlingarna med koncessionären avslutas. Sverige stödjer programmets fortsättning under förutsättning att finansieringsfrågan får en lösning där kraven på en sund ekonomisk förvaltning möts och att en tydlig sammanhållen offentlig styrning av programmet kan erhållas. En viktig princip är att taken i det finansiella perspektivet måste respekteras och att eventuella kostnadsökningar bör hanteras inom ramen för budgetkategori 1a. Sverige kan inte ta slutligt beslut förrän kommissionen har tagit fram ett detaljerat beslutsunderlag för finansiering av programmet. För Sveriges del är det viktigt att detta beslutsunderlag innehåller kompletterande uppgifter vad gäller kostnads- och intäktsbedömningar samt riskanalyser.

Sverige framhåller vikten av att kommissionen tar fram en strategi för hur upphandlingarna för uppbyggandet av systemet skall ske så att man beaktar de framsteg som hittills har nåtts och att man därmed också tar hänsyn till genomförda investering i berörda företag jämte de åtaganden som gjorts. Sverige välkomnar samtidigt strävan att förbättra konkurrensen mellan anbudsgivare genom upphandling. Sverige välkomnar ett aktivt engagemang av den privata sektorn och en översyn av styrningen av Galileoprogrammet.

Slutligt integrerat beslut om genomförandet av programmet bör ske under hösten 2007 i linje med Europeiska rådets slutsatser 21-22 juni 2007.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Flertalet medlemsstater anser i likhet med Sverige att ytterligare underlag krävs för att kunna ta beslut om alternativt scenario för en fortsättning av programmet. Den stora utestående frågan är på vilket sätt som budgeten för innevarande finansiella perspektiv påverkas av den uppkomna situationen. Flera budgetrestriktiva medlemsländer har krävt att något beslut inte skall fattas före en hållbar finansieringslösning har presenterats och att en sådan inte får påverka respektive budget tak inom innevarande finansiella perspektiv.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Genom rådets resolution av den 8 juni, enades medlemsstaterna om att avbryta förhandlingarna med det privata konsortiet, uttrycka Galileos betydelse för EU, ge kommissionen i uppdrag att presentera nya finansieringsalternativ som bygger på offentlig upphandling och konstaterade att ett samlat beslut först kan tas när finansieringsalternativ m.m. finns redovisade.

Europaparlamentet antog en resolution den 20 juni i vilken det understryks att man inte accepterar finansieringslösningar utanför EU- budgeten och att kommissionen bör påbörja proceduren för att revidera taken i det finansiella perspektivet.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

-

3 Övrigt

3.1 Fortsatt behandling av ärendet

Rådet inväntar kommissionens förslag om finansiering för ett utökat offentligt åtagande av satellitnavigeringsprogrammet. Förslaget är aviserat till hösten 2007.

3.2 Rättslig grund och beslutsförfarande

Frågan om formerna för en fortsättning av satellitnavigeringsprogrammet kräver enhällighet.

3.3 Fackuttryck/termer

EGNOS är en förkortning som står för "European Geostationary Navigation Overlay Service" och är ett *satellitbaserat system för förbättring av GPS*. Systemet utnyttjar signalerna från de satelliter som ingår i det amerikanska GPS-systemet och det ryska satellitnavigeringssystemet.